

A ona ni odgovorila ničesar, bila je nekaj žalostna. „Kaj pa ti je danes, Jelica, da nisi po navadi?“ — jo prašam. — „Nič, nič“ — odgovorila je otožno — „uže dolgo te nisem videla. Kje si bil? Ali si bil bolan?“ — „Da, bolan sem bil“ — rečem jaz — „drevi pa pridem pod okno, ako privoliš?“ — „Ne smeš priti še nocój“ — reče ona — „kajti mati so zeló bolni, moram jih vedno čuvati.“ — Tako greva vsaksebi. Čez pol ure vidim potem Jelično mater urno tekati po vasi. Tedaj koj si mislim, da je Jelica se zlagala. Zato se pa ravno ta večer namenim iti pod okno. V zvoniku je ravno 9. ura bila, ko se plazim počasi ob zidu proti oknu Jelične spalne sobe. Videl sem, da je še svitlo v nji, pa pregrnjeno je bilo z gostim zagrinjalom, al k sreči ne prav do kraja, videti je bilo toraj dosti dobro.

Jelica bila je sama, al koj se vrata odpró in noter stopi mati Jelice. „Si li gotova, Jelica?“ — vpraša vstopivša. „Sem, sem“ — odgovorila je Jelica otožno. „Toraj idive, čas je“ — pravi mati. Na to vzame neko flaško z mazilom, pomaže se pod nosom, na čelu in noge na podplatih. Tako je tudi Jelica storila. Mati se približa k oknu, ga nekoliko odpre in pogleda na vse strani. „Vse je tiho“ — pravi — „pospalo je vse in 10. ura bode zdaj-le.“ Na to vpihne v svetilnico ter pravi: „Jelica! pazi, kako bodem jaz govorila, da ne bi ti drugače.“

Zdaj reče mati: „frrr, drrr čez grm in strn.“ Koj potem Jelica: „frrr, drrr skoz grm in strn.“ Revici ostajali so kosi obleke po bodečih hruškah in po češpljah, kajti skozi vse sadno drevje celega vrta je morala iti; nasproti se mati ni niti z nogami dotaknila ne ene veje. Leteli ste, obe sam Bog si vedi kam. Celih 14 dni je preteklo, predno se je Jelica prikazala na svitlo, a še takrat bila je v obrazu vsa razpraskana. Revica!“

Ti dve povesti kažete, da je še ljudi, ki trdno verujejo v coprnice.

Mnogovrstne novice.

* Katero poprečno mero imajo poljske parcele (njive, senožeti, vrta, vinogradi in pašniki) v posameznih avstrijskih deželah, in po koliko merijo poprek v dotičnih deželah gozdne parcele.

	orala	orala
Na Nižeavstrijskem meri poljsk. parc.	0·81	gozdn. 5·13
„ Gornjeavstrijskem „ „	0·79	3·33
„ Solnograškem „ „	2·75	11·06
„ Nemško-Tirolskem „ „	2·19	9·80
„ Laško-Tirolskem „ „	0·63	5·5
„ Predarelskem „ „	1·28	2·31
„ Štajarskem „ „	0·89	6·99
„ Koroškem „ „	1·41	5·53
„ Kranjskem „ „	0·74	4·87
„ Istrskem „ „	0·5	2·02
„ Dalmatinskem „ „	0·53	4·23
„ Goriško-Primorsk. „ „	0·8	3·06
„ Českem „ „	0·73	5·48
„ Moravskem „ „	0·57	5·98
„ Na Šleskem „ „	0·79	6·49
„ Gališkem. Lvov „ „	1·62	13·8
„ „ Tarnopol „ „	0·99	31·8
V Krakovu „ „	0·56	4·42
V Bukovini „ „	1·32	34·8

V teh deželah poprek 0·76 5·97

* Zarad vremenskih nezgod in družih nesreč odpisavalo se je zemljišnega davka od leta 1869. do 1878. poprek po 530.000 gold., in to

zavolj škode po toči	po 324.000 gold.
„ „ „ povodnji	70.000 „
„ „ „ ognji	10.000 „
„ „ „ mrčesih	4.600 „
„ „ „ boleznih	60.000 „
„ „ „ suši in slani	65.000 „

Teh odpisov skupaj bile so deležne različne dežele po različni meri, namreč:

	9·8 odstotki
Primorsko z	6·5 „
Dalmacija s	2·77 „
Štajarska z	2·18 „
Gališka z	2·16 „
Kranjska z	1·18 „
Česka s	1·16 „
Nižeavstrijska s	—·95 „
Koroška s	—·64 „
Moravska s	—·40 „
Bukovinska s	—·36 „
Šleska s	—·34 „
Gornjeavstrijska s	—·26 „

Kratkočasnica.

* V nekem nemškem listu nahaja se sledeča se vé da nemška „Prijazna ponudba“ posestnika tovarne za meljo kosti, v kateri svoje izdelke tako-le priporoča: „Častitim državljanom poljedelcem in okrog ležečim kmetom priporočam za gnojenje moko iz kosti iz moje novo dodelane tovarne. — Tudi sem pripravljen, gospodom kmetovalcem za malo odškodnino njihove lastne kosti zmleti!“

Naši dopisi.

Iz Gorice 26. febr. (Izv. dop.) Goriška čitalnica je določila za postni čas dve besedi; prvo je izvršila sinoči z jako povoljnim vspehom. Občinstva, zlasti tudi izmed lepega spola, se je bilo nateklo iz mesta, pa tudi iz okolice polno dvorano. Bogati spored je bil nenavadno dolg in morda ravno zato tudi predolg, ker se je izvrševal cele 3 ure. Na vrsti ste bili 2 igri: Vilharjev „Filozof“ in gospé Lujize Pesjakove „Svitoslav Zajček“, vmes ena deklamacija in 5 pesmi, med poslednjimi „Želje“, katere je vglasbil Ant. Nedvéd, „V naravi“, šaljiva polka, vglasbil Gjuró Eisenhut, „Slavjanka“, vglasbil S. Carli. Več komadov so morali ponavljati. Igrali ste bili v dobrih rokah; obe ste pokazali, da se nam domače moči za oder utegnejo pomnožiti. Pevski mešani zbor, v katerem sodeluje pet gospodičin, tudi vrlo napreduje, in je upati, da mnogo doseže, če se bo držal marljivosti in vstrajnosti, kakoršno kaže tudi samo sedanje pevovodstvo obeh oddelkov tega zbora. Vsem sodelovalkam in sodelovalcem pa prelepa hvala, da se žrtvujejo narodu v korist in zabavo! Pri tej besedi nas je sosebnost razveselilo, da se tudi s kmetov niso zbal priti pogledat, kako nas v mestu prvo naše društvo razveseljuje. V resnici naj bi ravno mestne čitalnice dajale priliko in izgled, da bi se po njih kmečka društva učila in vzgajala. Saj na kmetih tako nimajo vzorov za posnemanje, če se jim mestna društva zaprejo ali pa odtegnejo. Ravno v Gorici vidimo, kako Lahji snujejo in vzdržujejo društva, ki intenzivno delujejo in občinstvo iz vseh krogov privablja ter tako praktično pridobljajo,

česar bi po drugih potih morda nikdar, ali vsaj tako naglo ne dosegli. Čudno se nam pa zdi, da, kakor se vidi, slovenska društva naših mest v obče opuščajo navado, narod, ali recimo tu, našo inteligenco zanimati s primernimi govori ali „predavanji“ o interesantnih prashanjih, na pr. sedanjega socijalnega gibanja. Tudi po tej poti bi se nauki širili, in, če ne drugo, glajša proza tudi praktično med nami krepila. Mi nimamo odrov in gledišč, od koder bi nam pravilna slovenščina na ušesa donela, in vsa lepoglasnost našega jezika nam bo na široko tudi med naobraženstvom le malo pomagala, dokler se ji mehanično ne privadimo v prvi vrsti po naših društvih. Konečno naj ne pozabim, da je bilo pri včerajšnji besedi tudi več duhovnikov, mestnih, pa tudi iz okolice. Ti rodoljubi so čitalnici najbolj spričevalo dali o poštem konservativnem duhu, kateri ustroj tega društva prešinja, in kateri mora vejati v obče med nami. Ravno zaradi tega pa je obžalovati, da goriška čitalnica šteje med duhovniki premalo udov, v tem, ko bi ravno mestna duhovščina utegnila moči slovenskega društva pomnožiti, ne pa da se drži večinoma separatizma, ki vsaj v sedanjih razmerah ni nikakor opravičen. Toliko menda zadostuje v označenju te za narod škodljive neugodnosti.

Poreško-puljski škof, preč. g. dr. Al. Zorn, zapusti jutre Gorico, in bo 4. marca svečano in slovesno vmeščen v poreški stolni cerkvi. Bog mu daj moč, da bi pastiroval v srečo in zadovoljnost vseh izročeni mu ovčic, in da bi se ga vsi pravični in ne samo eni veselili. Njegova obče znana plemenitost navdaje njegove rojake z najlepšim upanjem in zaupanjem.

Z Gorenjskega 26. febr. — Gorenjski čebelarji se snidejo v nedeljo 4. sušca popoldne ob 2. „pri Kristofu“ v Lescah; namen imajo, napraviti društvo, katero bo podpiralo čebelarje pri vseh priložnostih, kakor pri prodaji čebel, medu in voska in s podukom, da bo čebelarstvo napredovalo kakor po drugih deželah. Vdeleži naj se vsak čebelar slovenskega jezika tega shoda ne samo z Gorenjskega, tudi Dolenjci in Notranjci bodo prijazno sprejeti. Iz Ljubljane gre vlak ob 1/2 1. popoldne in pride ob 2. v Lesce; nazaj gre ob 1/2 8. preko Lesec in pride ob 1/2 10. uri zopet v Ljubljano, toraj je vsakemu mogoče, brez velikih stroškov in v majhnih urah ta čebelarski shod obiskati.

Iz Moravske okolice meseca svečana. — Blagovolite, drage „Novice“, naznaniti svojim častitim čitateljem dopis iz naše doline o kmetijstvu in umni sadjereji. Naša okolica šteje več lepih in prostornih posestev, katerih gospodarji so večidel prav umni in napredovalni možje, bodi-si v kmetijstvu, živinoreji ali v drugem oziru. Med drugimi se pa posebno odlikuje Franc Avbelj na Hlevih s svojim marljivim očetom v kmetijstvu in sadjereji. Svoje obširno posestvo nasadil je s sadnim drevjem tako lepo inumno, da bode njemu in njegovim potomcem lepe dohodke donášalo. Drevesnica njegova se odlikuje posebno v tem oziru, da je prav v lepo vredjenih vrstah nasajena, ter jablane in hruške, katerih šteje več stotin, uže požlahnjene in po 1 1/2 do 2 metra visoke. Iz njegove drevesnice kupujejo vsi tukajšnji okoličani, kateri nimajo lastnih, jabolka po 35 kr. in hruške po 45 kr., da jih potem na svoja zemljišča zasajajo. Ker iz te drevesnice presajena jabolka in hruške na vsaki, če tudi bolj mrzli zemlji vgajajo, se na to opozorujejo vsi častiti bralci in prijatelji sadjereje. Pred seboj imamo milo pomlad in skrb za naše vrte, zatoraj naj se obrne, kdor nima lastnih sadičev, do imenovanega Fr. Avbelja na Hlevih, pošta Moravče. Fr. B.

Iz Ljubljane. — Dopolnilne volitve za mestni odbor ljubljanski bodo menda še meseca marca brž po veliki noči ali pa začetkom aprila. Letos izsto-

pijo iz prvega in drugega razreda samo nemškutarji, četoraj mi tudi letos tako sijajno zmagamo, kakor smo lani, bo večina naših odbornikov v mestnem starešinstvu ogromna.

— (*Smrt pobira*) neusmiljeno med narodnjaki slovenskimi. Komaj je še hladna zemlja sprejela trupli gospodov župnika Kulavica in dekana Štrucelja, pa uže zopet nam dohaja iz južnega Zadra tužno poročilo, da je huda smrt pokosila še mladega, izredno spretnega šolskega nadzornika Ivana Šolarja; od severne strani pa nam malo kasneje dohaja žalostno naznanilo, da je prvaka in starosto štajarskih narodnjakov, dr. Štefana Kočevarja, Bog k sebi poklical.

Šolski nadzornik **Ivan Šolar** umrl je pretekli četrtek dne 22. februarja ob pol 6. uri zvečer v Zadru za mrtvoudom. Pokojni rojen je bil Kropenčan dne 27. avgusta 1827. leta. Duhoven posvečen bil je nekaj časa odgojitelj grofa Thurna v Radoljici, potem hišni učenik grofa Chorinsky-a v Ljubljani. Leta 1853. nastopil je po prestani preskušnji iz latinščine in grščine suplenturo na ljubljanski gimnaziji. Za pravega učitelja bil je nameščen na celjski gimnaziji koj prihodnje leto, ter je od leta 1857. naprej deset let učil na gimnaziji goriški, potem je bil premeščen zopet v Ljubljano in je postal leta 1871. deželni šolski nadzornik, v katerem poslu je pod poznejimi nasprotnimi nam vladami imel prestati marsikatero hudo borbo za našo šolo. Leta 1879. premeščen je bil v Zader, kamor se je sicer nerad podal, pa ker je bil res izredno spreten, vljuden in nepristransk, sprejeli so ga naši sosedje z veseljem; zdaj pa najbolj merodajni Dalmatinci trdijo, da jim je nenadomestljiv. Vse ga je častilo in ljubilo. Govoril in posebno pisal je srbsčino in laščino tako gladko kakor slovenščino ali nemščino. Ko se je lansko leto vračal nazaj v Zader, prigovarjal mu je marsikateri tukajšnjih prijateljev, naj bi rajši ostal tukaj, pa on je s čudno udanostjo v božjo voljo rekel: „Navadil sem se zaderskega podnebja, tudi bi brez dela ne mogel živeti; Bog pa me najde povsod, in kakor bo njegova volja, tako pa bo.“ In ni še pol leta od onega časa, in Bog ga e k sebi poklical v veliko zgubo našega naroda. Večen mu bodi spominj!

Dr. Štefan Kočevar, glava južnoštajarskih Slovencev, umrl je ravno tisti dan 22. februarja ob pol 12. uri ponoči, tedaj 6 ur kasneje od gosp. Šolarja. Slovesen pogreb njegov bil je preteklo nedeljo popoldne ob 3. uri, katerega se je vdeležilo velikansko število odličnega občinstva z bližnjih in daljnih krajev. Narodna društva ljubljanska, zagrebška in druga poslala so deputacije in vence. — Pokojni zapustil je edinega sina dr. Josipa Kočevarja in 4 hčere. Akoravno je zguba staroste štajarskih Slovencev huda in bitka, vendar nas more tolažiti dvoje: da je pokojni dosegel častitljivo starost in da je zapustil lepo vrsto odličnih narodnjakov, kateri bodo v njegovem duhu nadaljevali sveti boj za narodno pravico našo. Naj v miru počiva!

— Umrl je včeraj v Mariboru po kratki bolezni gospod **Janez Leon**, tiskar in izdajatelj znanega konservativnega lista „Südst. Post“. Bog mu daj dobro!

— (Narodne biblioteke) prve bukvice, obsegajoče „Kranjsko Čebelico“, prišle so na svetlo pri J. Krajcu v Novem mestu. Cena 15 kr.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Središče političnega življenja je zdaj zbornica poslancev. — Pretekli četrtek prišla je v obravnavo v gospodski zbornici sprejeta zadnja postava gospodarske trójice, namreč postava o razdelitvi občinskih zemljišč. Tudi ta postava, kakor prejšnji dve o skladanji zemljišč in o gozdnih osredkih, osnovana je tako, da ima pravico, natančnosti določiti, deželni zbor vsake dežele in da postava še le tedaj zadobi moč in veljavo postave, ako in kedar dotični deželni zbor sklone vsa daljna potrebna določila in tudi taki sklepi zadobé najvišje potrjenje. — Kljub temu želeli so gališki poslanci in zagovarjali v postavi več sprememb, po katerih bi se delokrog deželnih zborov pri tej postavi razširil. Načeloma so sicer tudi drugi poslanci zbornične desnice pritrjevali predlaganim nasvetom, vendar pa se jim gledé na gospodarsko važnost postav, katere enako segajo v področje privatnega prava kakor gospodarstva, ni zdelo primerno, po dolgotrajnih, temeljitih razpravah v gosposki in poslaniški zbornici, kjer ste merodajno vplivali večini desnice, v zadnjem trenutku in brez novega posvetovanja sprejeti novih sprememb. Iz teh vzrokov bila je desnica prisiljena, glasovati tudi zoper nasvete galiških poslancev, in v krogih desnice je bilo potem splošno mnenje, da dotični gališki poslanci niso ravnali politično-modro, s takim postopanjem siliti svoje zaveznike na desnici, v javnosti glasovati zoper nje. Različno mnenje o različnih vprašanjih je opravičeno, toda to so predmeti midsobnih razgovorov vse stranke, v zboru mora pa vsa desnica biti edina.

Od četrtega do zadnjega ponedeljka rešil je obrtnijski odsek v gosposki zbornici nekaj spremenjeno obrtnijsko postavo s tem, da je spremembam pritrnil, in potem v ponedeljek tudi v zboru postavo sprejel po sklepu gospodske zbornice.

Tudi davkarski odsek odločil se je za formalno obravnavo novo mu izročeni 4 davkarskih postav, pa ne, da bi bil tudi le z besedico pritrnil vladinim predlogom, samo z namenom, da se o natančnostih postav na tanko podučí. Odborniki levice tudi tega niso hoteli in so javno izrekli, da nočejo sodelovati v odsekih; po tej izjavi volila sta se dva pododseka samo izmed odbornikov desnice in to tako, da odsek obstoječ iz poslancev: Tališ, Dobelhammer, knez Jurij Lobkovic in Javorski pretresava dve postavi o davku na rente in za družbe, katerim je dolžnost, podajati javni račun; drug odsek pa obstoječ iz poslancev: Djedudiczki, Vetter, Poklukar in Meznik pridobninsko in osebno-dohodninsko postavo. Ves davkarski odbor čuti, da je sicer za državno gospodarstvo treba k davka-plačevanju pritegniti tudi bogate ljudi in zavode, kar nameravate prvi dve postavi, toda čuti ob enem dolžnost, zabraniti, da se z davkom na veliki kapital ne zadenejo ob enem ali celó po vsem revni in uže sicer z davki preobloženi. — V predlogu za pridobninski davek, s katerim se ima nadomestiti sedanji pridobninski in dohodninski davek, davkarski odsek nikakor ne bo skušal sedanje dohodke teh davkov povekšati, temveč odpraviti sedanjo, tolikokrat krivično in trdo razdelitev davka odpraviti ter male obrtnike in podvzetja v resnici zavarovati proti previsokemu davku, nasproti pa velika podvzetja primerno in vendar tudi ne bolj kot primerno

obložiti. Osebno-dohodninski davek imel bi, kedar bi se res mogel vpeljati, samo namen, zadeti brez težavnih dražih priprav le one večje dohodke, kateri bi ne bili zadeti po nobenem drugem davku. To so rečni nazori, kateri se čujejo pri splošnih razgovorih merodajnih poslancev; politični oziri imajo poleg tega še svoja pota, ki bodo pa tudi enako merodajni za osodo predloženih postav.

Včeraj pričela se je splošna razprava o budgetu za tekoče leto. Levica imela bo in bo gotovo porabila priliko, vso svojo nevoljo in ojstrost obračati zoper vlado in desnico, pa upamo, da kaj večega vpliva ta razprava ne bode imela, kakor veliko upitja. S koncem tega tedna bo hujši del viharja pri kraji, in kakor se pričakuje, v 14 dneh vsa budgetna razprava.

Govorniki v splošni razpravi bili so koj začetkom oglašeni zoper: Carneri, J. Steudl, Maag, Menger, Beer, Scharschmid, Süß Ed., Sax, Herbst, Wolfrum, Gudenus in Waibel; za budget so oglašeni: Klun, Oelz, Pflügel, Matuš, Hausner, Coronini.

Do 1. ure opoludne govorili so: Carneri, Klun, Steudl in začel govoriti Oelz. Skoraj celo uro govoril je preišljeno in jedrnato poslanec Klun, omenivši poprejšnjo in sedanjo državno gospodarstvo, dalje, kaj je sedanja vlada posebno na gospodarskem polji uže storila, pa tudi, kaj še ima storiti posebno za enakopravnost Slovencev na Štajarskem, Primorskem, na Kranjskem in na Koroškem.

Francoska. — Ministerstvo Ferry-Thibaudin začelo je svoje delovanje, pa veselo ga podpira samo Gambettova stranka, vse druge stranke so mu ali uže zdaj nasprotnice ali pa čakajo, kaj se bode še pokazalo v prihodnjem programu novega ministerstva. — Za zdaj sta iz vojske izpuščena dva pretendenta, vojvoda Chartres in Alençon. Da Ferry nam ni prijazen, vidi se iz pisma do „Societa Reform“, v katerem sorodnost in enakost poklica med Francosko in Laško dokazuje s sklicevanjem na Trst za Laško in na Strasburg za Francosko. — On bi se tedaj v politični nalogi Francoske in Laške bratil po vsem z laško „irredento“. Desnica starešinstva sklenila je interpelacijo vložiti zarad položaja nastalega vsled dekretov zoper pretendente v vojski, in misli se, da se bode ta interpelacija vložila četrtek.

Telegram „Novicam“.

Z Dunaja 22. feb. ob 2. uri in 50 min. pop.

Vladin predlog zbornici, včeraj prebran, zahteva za pokritje primanjkljaja 28½ milijonov in izdajo rente za samo 16 milijonov, ker vso drugo potrebsčino plačajo z gotovinami blagajnic. Ravno je Hausner Carnerija, Maagija in Mengerja neusmiljeno izdelal, pa še govori.

Popravki. V zadnji številki „Novic“ vrinile so se sledeče tiskovne pomote: Na predzadnji strani, v prvem odstavku „Novičarja“ v tretji vrsti od spodaj naj se bere namesto baron Schneid, baron Schmid; — na zadnji strani v zadnji vrsti „Novičarja“ z Dunaja naj se bere namesto nesrečnih — nerečnih = nebistvenih, in v zadnji vrsti „Novičarja“ „Francoska“ naj se namesto ta naglo bere „to nalogo“.

Listnica vredništva. Vsem gospodom dopisnikom: Lepa hvala! — Gosp. A. V. K.: Hvala za dopis; marsikaj smo morali izpustiti in preurediti, pa jedro je pravo. Pri povesti bi znalo tudi tako biti. Porabili bomo radi, kakorkoli uže, ako povest ni še tiskana, vendar pa mična. Dobro bode, ako pri pisanji levo polovico vsake strani pustite prazno. — Gospod F. R.: Na Vaše vprašanje o zaprekah pri zasajanju živih mej odgovorimo v kratkem.